

Moderní teplárenství a budovy posílí energetickou bezpečnost. Svaz moderní energetiky podpoří jejich transformaci novými divizemi

22.1.2025 - Svetožár Plesník, Kateřina Písačková, Martin Sedlák | Svetožár Plesník

Během následujících pěti let projde české teplárenství zásadní proměnou. Budovy pak ovlivní nové výzvy spojené s renovační vlnou a nástupem nových technologií umožňujících jejich aktivní roli na energetickém trhu. Svaz moderní energetiky proto posílí právě v oblastech teplárenství a budov nově formovanými divizemi, které vytvoří transformační strategické plány pro úspěšné zvládnutí dekarbonizace v obou sektorech.

Český systém dálkového vytápění jedním z nejrozsáhlejších v Evropě, zásobuje až 1,6 milionu domácností, tedy téměř každou druhou domácnost v Česku. Dobré zasíťování pro dodávky tepla dává ideální výchozí pozici pro postupnou transformaci teplárenství při zachování jeho silných stránek. Končící uhlí lze nahradit kombinací nízkoemisních centrálních zdrojů, jako je biomasa a plyn, doplněných decentralizovanými řešeními na bázi tepelných čerpadel, solární energie, bioplynových stanic nebo odpadního tepla z průmyslových procesů nebo dataserverů.

Navíc jsou příležitostí pro propojení s akumulací přebytků z obnovitelných zdrojů energie, a mohou tak podpořit zajištění dodávek tepla za dostupné ceny. Klíčovou roli sehraje i postupná energetická renovace budov. Efektivní využití energie ukazují jasné výsledky projektů úspor energie se zaručeným výsledkem, tzv. EPC: mezi lety 2019 a 2023 se počet nových projektů zvýšil ze 4 na 16 ročně a celkové investice do komplexních řešení narostly ze 76 milionů na 2 miliardy korun.

„Vytvoření příznivých podmínek pro start moderního teplárenství je více než aktuální. Na proměnu máme zhruba pět let, během kterých je třeba zajistit dostatek prostředků i potřebnou spolupráci se všemi zúčastněnými stranami od zákazníků přes města a obce po teplárenské a technologické společnosti. Proto chceme ve Svazu moderní energetiky připravit návod, který provede české teplárenství výzvami následujících let. Klíčové je najít váhu mezi budoucí spotřebou v lokalitě a novými technologiemi, které dodají potřebné teplo bez ekologické zátěže,“ říká Kamil Čermák, předseda představenstva Svazu moderní energetiky a generální ředitel ČEZ ESCO.

Odbornou přípravu dekarbonizačního plánu směrem k modernímu teplárenství, která spojí možnosti energetické účinnosti budov, propojení se sektorem elektroenergetiky a dalšími novými technologiemi zajistí Adam Čermák, vedoucí divize Moderní teplárenství Svazu moderní energetiky.

„Soustavy zásobování teplem mohou v moderní energetice nabídnout doplňkové funkce typu akumulace přebytků elektrické energie do vody, poskytování systémových služeb přenosové soustavě, poskytování flexibility. Naším cílem je proto zmapovat i možnost nových obchodních modelů tak, aby teplárenství zajistilo dlouhodobou rovnováhu mezi výrobou a spotřebou za ekonomicky dostupných cen,“ nastiňuje strategii Adam Čermák.

Moderní komplexy budov – aktivní hráči na energetickém trhu Právě uvnitř budov trávíme velkou část života – poskytují nám prostor k bydlení, práci i rekreaci. Zároveň jsou ale jedním z největších producentů emisí a spotřebovávají značné množství energie. V Česku spotřebují budovy zhruba 35 % koncové energie a jejich provoz je zodpovědný za 44 % emisí oxidu uhličitého. Přejít k energeticky

efektivním a udržitelným budovám sníží ekologickou stopu, uspoří energii, vodu a zlepší kvalitu života obyvatel.

„Svaz moderní energetiky chce reagovat na výzvy spojené s dekarbonizací budov a zaměřit se na administrativní a kancelářské komplexy, průmyslové haly či logistické areály nebo větší rezidenční developerské projekty. Cílem je identifikovat energeticky efektivní řešení těchto komplexů s maximálním využitím lokálních obnovitelných zdrojů energie. Rádi bychom dostali do popředí debaty o budovách témata jako akumulace, agregace flexibility, pokročilý energetický management a další možnosti aktivního zapojení budov do trhu s elektřinou,” uvádí Ondřej Šumavský, vedoucí divize Moderní budovy Svazu moderní energetiky.

Vlnu moderních budov podpoří nová směrnice Evropské unie EPBD IV (Energy Performance of Buildings Directive), která si klade za cíl do roku 2050 zajistit, aby všechny budovy v EU měly nulové emise skleníkových plynů. Česká republika by měla v následujících 2 letech implementovat tuto směrnici do své národní legislativy. To představuje pro firmy z oblasti energetiky a stavebnictví jedinečnou příležitost ovlivnit vývoj trhu a stát se lídry v oblasti moderních budov. Cílem divize Moderní budovy Svazu moderní energetiky je proto nabídnout přesah do nových technologických oblastí a spolupodílet se na formování nových prvků jako například renovační pasy, minimální energetické standardy nebo right to plug. Příležitostí jsou také systémy inteligentního řízení budov BACS a BEMS: chytrá řešení, která dokáží optimalizovat spotřebu energie a dalších systémů v budově v reálném čase a vést k významným úsporám.

„Energeticky účinné osvětlení, zateplení obálky budovy, optimalizace zdroje energie nebo výrobní technologie patří mezi cesty, které mohou zvýšit konkurenceschopnost podniků a snížit částky na fakturách za teplo nebo elektřinu. Využití silných stránek teplotěnských sítí doplněných o řešení 21. století v podobě spojení s čistými obnovitelnými zdroji energie, akumulací přebytků jejich výroby či účinných tepelných čerpadel je pak cestou k zajištění dodávek tepla či chladu pro miliony domácností v Česku,” shrnuje hlavní motivace Svazu moderní energetiky pro posílení jeho působení v oblasti budov a teplotěnství jeho programový ředitel Martin Sedlák.

„Symbolem proměny jsou inovace, které se stávají běžnou součástí jak produkce tepla, tak provozu budov. Postupný rozvoj obnovitelných zdrojů energie, akumulace energie a energeticky efektivních technologií se díky dostupnější ceně stává stále důležitější součástí nových strategických plánů pro výstavbu komplexů budov i obnovu teplotěnských systémů,” dodává Martin Sedlák.

<https://www.ceske-novinky.cz/2025/01/22/moderni-teplarenstvi-a-budovy-posili-energetickou-bezpecnost-svaz-moderni-energetiky-podpori-jejich-transformaci-novymi-divizemi>